

Év elején a figyelmünket az időre tereljük. Az egyik év elmúlt, a másik előttünk áll. Az időre gondolunk, az időről beszélünk, de az időt meghatározni nem tudjuk. Einstein mondta, hogy az idő a negyedik dimenzió, de sajnos ezt a megállapítást kevés ember érti meg. Minket sem vitt közelebb az idő megértéséhez.

I.

Bár az időt meghatározni nem tudjuk, a figyelésre képesek vagyunk. A teremtett földvilágon csak az embernek van fogalma és tudomása az idő tezéséről. A föld kering a Nap körül és ezt a pályát egy év alatt futja be. Az egy évi időtartamot az emberek már 4-5 ezer évvel ezelőtt pontosan meghatározták. Földünk forog a tengelye

Újévi ima

Áldd meg, Úristen, számunkra az évet,
Hogy magasztaljon Téged minden ének,
És áldásodat a lelkünk érezve
Feljusson az égbe!

Szentlelked legyen mindenben vezérünk,
Tanácsadónk és irányítónk nekünk.
Ne legyen bennünk rosszra hajló lélek,
Csak amely él Érted!

Az igazmondás, tisztelet és hála
Szívünkben leljen örökös lakásra,
Hiábavaló dolgoktól óvjon meg
Megmentő kegyelmed!

Áldd meg, Úristen, számunkra ez évet,
Hogy megismerjen minden lélek Téged,
Elhagyva a romlott, bűnös világot,
Köszöntse Országod.

Nyisd ki kapudat, ha zörgetünk Nálad,
Hallgasd meg ezt az újévi imánkat,
Hogy áldásodat a lelkünk érezve
Feljusson az égbe!

Kárász Izabella

AZ IDŐ

körül. Az emberek ezt a fordulási időt is megfigyelték és beosztották 24 órára. Az óra és a percek mesterséges időmértékek.

Az időt földünk körmozgásán kívül észlelhetjük a természetvilág, a fák, az állatok növekedésében és saját életünk megfigyelésében. Ezt az emberi növekedést és elmúlást Madách az „Ember tragédiája” című irodalmi mű alkotója költői szépséggel így írta le, az ember: „eszmél, örül és elbukik.” Az ember testi megjelenése is egy időmérő óra. A virgonc, pirospozsgás arcú gyermekből daliás ifjú, és élet-erős, szép hajadon lesz. Amint az időóra mutatója halad előre, az arcokon megjelennek a ráncok, a fejeken az ősz hajszálok, a térdeken a köszvényes bántalmak, végül beáll az elmúlás a porból porrá levés. Ere mondjuk, hogy időnk lejárt.

Az idővel a szó betűszerinti értelmében nem rendelkezünk. Csak gondoljuk, hogy „van időnk”. Azt azonban nem tudjuk, hogy mit hoz a következő perc, vagy a holnap. Az időben élünk, mint a térben, és azt a tudatot, hogy van idő, vagy kihasználjuk okos emberi módra bölcs tettekre, vagy elfecséreljük azt, ami mint egyszer beálló alkalom soha többé vissza nem jön.

Az állatnak nincs tudomása az időről, és nem alkot. Úgy él ma is olyan körülmények között, mint évezredekkel ezelőtt. Az állat nem unatkozik, csak él. Rudyard Kipling mondása szerint csak egy élettörvénye van: egyél, vagy megesznek.

Más az ember világa. Bár az idővel

nem rendelkezik, mégis felhasználhatja és ebben a tevékenységében az Alkotó Isten munkatársa.

II.

A Szentírás sok helyen megemlíti az időt. Ezekből a bibliai szavakból sokat tanulhatunk az idő természetéről és hasznáról. A Biblia első szava a „Kezdetben” az időre vonatkozik. Ez a szó megengedi, hogy feltételezzük, hogy azt is Isten teremtette, mint a térséget és mint ilyen egyik sem végtelen. **Istent nem korlátozza sem az idő, sem a tér, Ő ura és teremtetője mindkettőnek.** Az időnek van kezdete és lehet vége. A „vég” azt is jelentheti, hogy az örökévalóságban már nem lesz tudomásunk az időről. Nem lesz elmúlás. Azt is megtudjuk a Szentírásból, hogy az idő viszonylagos, annak ellenére, hogy beosztottuk évekre, napokra és órákra. Az idő nem hosszú és nem rövid. Mózes írta a 90. zsoltárban, (4. v.) majd Péter apostol a második levelében (3:8) majdnem azonos szavakkal: „Egy nap az Úrnál olyan, mint ezer esztendő.” Írhattak volna millió évet is. Az Úr az idő felett áll.

A Biblia többi helyén, ahol az időről találunk említést, kimagaslik az ajánlat és figyelmeztetés, hogy az időt Isten használatra teremtette. Ahogy a teremtett anyagi világot az ember használatára adta azzal az utasítással: „és hajtások birodalmatok alá,” épp úgy az időt is az ember szolgálatába állította, használat céljából.

A Prédikátor könyvében olvassuk a feltűnő kijelentést: „Mindennek rendelt ideje van.” (3:1) Ez a kijelentés nem csupán természeti jelenségekre vonatkozik, az évszázadokra, vagy a növekedésre, gyümölcsérésre és elmú-

Published semi-monthly by the
Hungarian Baptist Union of America
2800 Fordham Rd. N.E., Palm Bay, FL 32905

Editor:

DR. BÉLA UDVARNOKI
609 Woodridge Dr., Murfreesboro, NC 27855
Tel.: (919) 398-4646

Contributing Editor:

REV. THEODORE BRETZ
508 Shroyer Road, Dayton, OH 45419
Tel.: (513) 298-9531

A szerkesztő bizottság tagjai:
Bretz Tivadar, Háló Barnabás,
Kish Ernő

Second Class Postage Paid and Entered at
Melbourne, FL and Additional Offices
SUBSCRIPTION FEE \$15.00 per year
Send subscription and change of address to
Hungarian Baptist Union of America
2800 Fordham Rd. N.E., Palm Bay, FL 32905
Tel.: (305) 723-3288

FONTOS!

Előfizetést, címváltozást kérjük küldeni
Hungarian Baptist Union of America
2800 Fordham Rd. N.E., Palm Bay, FL 32905
A változtatásra kérjük számítsanak 8 hetet.
Lapzárás ideje 30 nappal a megjelenés előtt
minden hónap elseje és tizenötödike. Sürgős
hírek a lap megjelenése előtt tíz nappal be-
küldhetők.

A szerkesztőség korrektúrája alapján készítette:
Classic Printing Corporation
9527 Madison Ave., Cleveland, Ohio 44102

SZÖVETSÉGI VEZETŐK CÍMTÁRA:

Elnök: REV. THEODOR BRETZ,
508 Shroyer Road, Dayton, OH 45419
Tel.: (513) 298-9531

Alelnök: MR. ERNEST J. KISH
1173 Scypher St. N.E., Palm Bay, FL 32905
Tel.: (305) 723-7727

Titkár: BARNABAS J. HALO
655 Park Ave., New York, N.Y. 10021
Tel.: (212) 744-4742

Pénztáros: LOUIS DRESCHER
2636 East 124th St., Cleveland, OH 44120
Tel.: (216) 231-0038

Misszió Bizottság elnöke:
REV. JOSEPH BOGAR
7852 Robinson Str., Allen Park, MI 48101
Tel.: (313) 928-6099

Pénzügyi Bizottság elnöke:
ELMER KISH
924 Congress Street Fairfield, CT 06430
Tel.: (203) 259-3276

Bethesda Otthon igazg.: ERNEST CZIRAKY
2800 Fordham Rd. N.E., Palm Bay, FL 32905
Tel.: (305) 723-3288

**Mindenek előtt,
mindenek felett
a lélekmentés az első.
Ez Krisztus parancsa,
ez a mi missziónk.**

lásra, hanem az emberi életben észlelt mindennapi történésekre is. Hóseás próféta arra figyelmeztet: „Ideje keresetek az Urat.” (10:12) Dávid a 32. zsoltárban így buzdít: „Azért Hozzád fohászkodjék minden kegyes, alkalmas időben.” (6. v.) A 69. zsoltárban (14. v.) és Ésaías könyvében (48:9) találunk egy szószerinti egyező kifejezést: „jókedvednek idején”. A zsoltáros könyörgött, a próféta meghallgatást talált Isten „jókedvének” idején. Ez a kifejezés gondos figyelmet kíván. Isten nem ember, nála nincs hangulatváltozás, jó vagy rossz kedv.

Amint a rábízott földi javakért az ember felelős, épp úgy felelős az idő tudat ajándékáért is. Jó ha az Isten szellemével és az idő észlelésével megáldott ember visszatekint és vizsgálja, mit tett és mit alkotott. Erre a visszatekintésre csak az ember képes. Az előretekintés kötelezettsége az értelmi adománnyal jár. Tervezzük a jót, azt, amire Isten áldását kérhetjük. A jelenre tekintünk úgy, mint nappalra, alkalmas időre, amint Pál apostol írta: „Ideje már, hogy felsejünk... az éjszaka elmúlt, a nap pedig elközelgett.” (Róma 13:11-12) A nap minden órájáért felelősek vagyunk.

Misszióinkban legyen az 1989. év a buzgó lelki munka ideje és az egység létrehozásának az esztendeje. U.

Kegyelem-tárta menedék

Mikor már úgy érzed, hogy a fogcsikorgató kérdéseidre nem érkezik válasz, és a szörnyű sötétségben úttalan bolyongsz, kifosztottan koldus-szegényen,

féltő ölelésre várva,
ekkor — hirtelen — szíved legmélyén egy radsugárzó Fényt látsz majd,
a diadalmas feleletet, a drága lehetőséget,
azt a tiszta Fénysugarat, melyben egy igazabb élet menedékével
közeledik felénk évezredek óta az Isten:
— a testté lett Igében.

Balázs Károly

Minden idő, amit jobban ki lehetett volna használni, elveszett.

Rousseau

*

**Az „idő halad” — mondd? Nem!
Az idő áll és mi haladunk.**

H. A. Dobson

SZEMLE

A BIBLIA ÖSSZEÁLLÍTÁSA RÓL, arról, hogy mikor, kik fogadták el a benne levő könyveket, leveleket valódi, Istentől ihletett írásoknak, több kérdést hallottunk. A hívőket érdekli ez a téma. Foglalkoznunk kell ezzel a tárgyal.

A Biblia görög szó, könyvet jelent. A papirusz nevű sás belső részét bűbösnek nevezték és innen származik a könyv, (a tekercs) és a „Biblia” név. A Biblia szó ma az egész Szentírást jelenti. A Szentírás megjelölésére az ötödik században kezdték használni a Biblia szót a keresztények.

Krisztus előtt az ószövetségi könyvek egyes csoportjának a nevét használták a Szentírás megnevezésének. Mózes öt könyve volt a Tóra, a Törvény. Későbbi írásokat Prófétáknak nevezték. Az újszövetségi írásokat az újszövetségi időkben természetesen nem nevezték Újszövetségnek. Máté, Márk, Lukács és János írásait sem nevezték Evangéliumnak. Az evangélium szót, amely „jó hírt” jelent főképpen az apostolok beszédeinek a megjelölésére használták.

A Biblia 66 szent iratot, könyvet tartalmazó könyv. Tizenegy évszázadon keresztül élő különböző írók szerzeményei. (K. e. 1000—K. u. 100.) Hogy ez a 66 könyv a hit tárgyában, erkölcsi tartalmában és céljában csodálatos egységet mutat, az is egyik bizonyítéka annak, hogy a főszervező, az írókat szellemével ihlető Isten volt. A Biblia könyveit két nyelven írták. Az Ószövetséget héberül és az Újszövetséget görögül. Az írás betűinek, különösen az Ószövetségben olvashatóknak, több változata lehetett. Mózes idejében héber betűk még aligha léteztek. A bibliatudósok úgy vélik, hogy a könyvet sumér ékírászerű betűkkel írták. A héber betűk formája az ékírásból fejlődött ki.

***

MINDKÉT KÖNYVRÉSZ, az Ótestamentum és az Újtestamentum összeállítása lassú folyamat eredménye. A babilonai fogság előtt főképpen a Tóra, (Mózes öt könyve) volt a Szentírás. A prófétai írásokat a fogság

után tekintették Szent-iratoknak. A zsolotárók könyvét (vers gyűjteményét) még későbbben állították össze. Kr. e. a második században, amikor az Ószövetségbe sorolt iratokat Egyiptomban görög nyelvre fordították (Septuaginta néven ismeretes) már nagyjából a ma kézben levő szöveget találjuk. A septuaginta szó hetvenest jelent. A hagyomány szerint Egyiptomban élő héber tudósok hetven nap alatt fordították görög nyelvre a héber szöveget.

Az Ószövetség könyveinek, mint Istentől ihletett szent iratoknak az elfogadása Kr. u. az első században történt. A Joppa melletti Jamnia nevű városkában tartott gyűlésen az odame-nekült zsidó tanács határozta meg, hogy melyik írást tekinthetik az Ószövetség részének.

Jeromos, aki Kr. u. az ötödik század elején latinra fordította az akkor kéznél levő egész Szentírást, az ószövetségi résznél az említett Septuaginta fordítást vette alapul. Az Ószövetség egyik másik könyvének az elfogadhatósága ma is vitás. A katolikusok használatában levő Biblia tartalmaz olyan könyveket, amelyeket a protestánsok „apokrifnak” tartanak. Az apokrif szó betűszerint „rejtett”-et jelent. Közhasználatban a szó jelentése: „nem hiteles”. A katolikusok által használt Bibliában helyet kapott az Ószövetségben a Makkabeusok két könyve, Tóbiás és Baruch könyve. A trenti zsinat (1545–63) kimondta, hogy a Jeromos által fordított Vulgata (közönséges, népi nyelvű) Szentírás, benne az apokrifekkel a hiteles Szentírás.

***

AZ ÚJSZÖVETSÉG, AHOGY ma birtokunkban van, az Ószövetséghez hasonlóan fejlődés folytán lett egységes könyv. A fejlődés azonban rövidebb ideig tartott, mint az Ószövetség létrejötte. A legelső újszövetségi könyvnek Jakab apostol írását tartják. Kr. u. 62-re teszik a levél keletkezését. Az Evangéliumokat és többi apostoli leveleket 62-90 közt írták a szerzők.

Az újszövetségi időkben természetesen még nem volt szó újszövetségi Szentírásról. Az Evangéliumokat, ahova az írott példányok eljutottak felolvasták a gyülekezetekben. Hason-

ló volt az eset az apostoli levelekkel. Az eredeti leveleket valamelyik atyafi vitte a gyülekezetekbe és olvasta fel. Azokon az összejöveteleken nem néhány verset olvastak. A Szentírás könyveit akkor még nem osztották fel részekre és versekre. Magas lelki intelligenciára és értelmi színvonalra mutat az a tény, hogy az apostoli leveleket a hívők meghallgatták és megértették. Feltehető, hogy az olvasás után épületes eszmecserét folytattak a levelek tartalma felett és a vezetőik magyarázattal toldották meg a felolvasást. Az akkori időben a prédikációknak nem alapigéjük, hanem igealapjuk volt.

Az Újszövetség könyvei között is van néhány, amit egyik-másik biblia-tudós apokrifnak tart. A második és harmadik században élt egyházatyák kérdés tárgyává tették néhány apostoli levél hitelességét, ill. valódiságát. Péter második levelét és János apostol második és harmadik levelét említik az egykorú írók.

Az Újszövetség könyveit a negyedik században több gyűlésen valódi-nak nyilvánították. A trenti zsinat kimondta, hogy a latin nyelvű Vulgata-ban található újszövetségi írások valódiak, hitelesek és Istentől ihletettek. Ez az Újszövetség van ma a mi kezünkben.

Közelebb az Úrhoz

Bár tűnnek az évek,
Percek elrohannak,
aki Krisztus híve
ó milyen jó annak.
Minden óra múltán,
egy az, amit érez:
Közelebb az Úrhoz,
Szerető szívéhez!

Mindenen keresztül,
napsütésen, vészen,
mígnem fénylő arca
felragyog egészen,
mígnem az utolsó
árny is semmivé lesz:
Közelebb az Úrhoz!
Szerető szívéhez!

Őbenne nyugodva,
Őbenne pihenve
mit árt, ha vihar zúg
bósz birokra kelve.
Kebelen a lélek
szent nyugalmat élvez.
Közelebb az Úrhoz!
Szerető szívéhez!

Túrmezei Erzsébet

American Hungarian Baptist Union Receipts for the Month of November 1988

Home Mission

Rev. Theodore Bretz, Dayton, OH	\$ 50.00
Chestnut Street Church, Wadsworth, OH	50.00
Bethesda Retirement Home, Palm Bay, FL	300.00
Bethesda Church, Palm Bay, FL	150.00
Rev. & Mrs. W. B. Molnar, Raleigh, NC	75.00
	\$625.00

Literature

Rev. & Mrs. W. B. Molnar, Raleigh, NC	\$ 25.00
Bela Marosi, Solon, OH	50.00
Mr. & Mrs. Kalman Benko, Mayfield Hgts., OH	50.00
Louis Katona, Australia	70.00
Mr. & Mrs. Bela Waltz, Kelowna, BC, Canada	85.00
Mr. & Mrs. Barnabas Halo, New York, NY	55.00
Mr. & Mrs. Paul Juras, Toronto, Canada	35.00
Temple Baptist Church, Montreal, Canada	100.00
Dr. & Mrs. Henry Austin, New Brunswick, NJ	20.00
Mrs. Ann Megyesi, Jefferson, OH	10.00
Mr. & Mrs. Gabriel Petre, Chicago, IL	50.00
Mrs. Edith Lehman, Granada Hills, CA	85.00
Mrs. Helen Macalik, Linden, NJ	10.00

In loving memory of Alex Goczi

Rose Pantieri, Yonkers, NY	50.00

***

Mrs. Mária Szerencsy, New Brunswick, NY	30.00
Dr. Béla Udvarnoki	91.00

Hálából az Úrnak 91. születésnapja alkal-mából.

Dear Béla bácsi, we wish you God's blessing. We hope to have you many more years in our midst.

\$816.00

Thank you for your faithful support.

Louis Drescher

Aki a test rabja, az nem szabad ember.

Seneca

A MEGNYÍLT SZEM

II.

IV. Mózes 24, 25

Bálám prófétával foglalkozva eddig megláttuk, hogy a lelki „vakság” sok bajt okoz, míg a *megnyílt szem* biztonságot eredményez. Most tanulmányozzuk tovább életének üzenetét.

Tudjuk, hogy Bálám király attól félt, hogy Izráel népe leveri és elfoglalja honát. Erre Bálám prófétához folyamodott segítségért.

A prófétai hivatással több feladat járt. Olvasunk olyan prófétáról, aki figyelmeztetés, gyógyítás, igehirdetés, vagy jóvendőmondás feladatát nyerte. Bálám bizonyára azok közé tartozott, akik a jövőbe láttak. Ezt más szóval *jóslásnak* is nevezzük. De ha Istentől ered, akkor helyesebb *prófécia*nak hívni, mert — az értelmező szótár szerint — a prófécia isteni kinyilatkoztatások közvetítése. Viszont, a *jóslás* legtöbbször ördögi befolyású, babonás ceremóniából eredő kijelentés.

A Biblia nem tér ki arra, hogy Bálám eredetileg milyen alapon *jóvendőlt*. De az kivehető, hogy *tehetségének híre messzire elterjedt. Meg az is, hogy Bálám király arra kérte, hogy babonás jóslatot*, ill. átkot szórjon Izráelre. Abban reménykedett, hogy az átok következtében leverheti az ellenséget.

Azonban — bár Bálám pénzért hajlandó lett volna átkozni — Isten megakadályozta kísérleteit. Helyébe áldásosztásra kényszerítette a *jóvendőmondót*. Mire a király mérgesen hazavárta őt (24:11).

De mielőtt hazament, a következő néhány dologban még részt vett:

1. Kinyilatkoztatta, hogy az *Úr népén nem fog átok*, mondván: „...nem fog varázslás Jákóbon...” (23:23). Ez számunkra is biztató a gonoszságban leledző világban!

2. Első két áldásosztásával különös isteni jóváhagyást nyert (a 24:1 szerint *tetszett az Úrnak tette*). Ezzel arra utalt, hogy az *engedelmességet mindig isteni jóváhagyás követi*.

3. Isten tetszését tapasztalva elfordult a varázslástól s végre önként kiszolgáltatta magát számára (24:1). Mire az *Úr megnyitotta szemét s ki-*

váltságos áldásosztással, próféciaival és messiási üzenettel bízta meg.

Ezzel egyrészt azt bizonyította, hogy a *kiszolgáltatót életű hívő szemét az Úr csodásan megnyitja* és életét hatalmas dolgokra használja. Másrészt azt, hogy aki áldja Isten népét (úgy a testi, mint a lelki Izráelt), azt Isten is megáldja! (Ezek mindmáig fennállnak!)

Ezekről Mózes beszámolója röviden így hangzik: „Mikor pedig látta Bálám, hogy *tetszik az Úrnak, hogy megáldja Izráelt*, nem indula, mint azelőtt, varázslatok után, hanem fordítá az ő orcáját a puszta felé; És mikor felemelte ... szemeit, látá Izráelt... nemzetségek szerint és Istennek lelke vala ő rajta. Akkor elkezdé az ő példázó beszédét és monda: Bálámnak, Beor fiának szózata, a *megnyílt szemű embernek szózata*. Annak szózata, aki hallja Istennek beszédét, aki látja a Mindenhatónak látását, leborulva, de nyitott szemekkel:

„Mily szépek a te sátoraid ó Jákób! a te hajlékaid ó Izráel! Mint kiterjesztett völgyek, mint az Úr plántálta álóék, mint cédrusfák a vizek mellett! ... Isten hozta ki Egyiptomból, az ő ereje mint a vad bivaly: megemészti a pogányokat, az ő ellenségeit... „Aki áld téged, áldott léssen, és aki átkoz téged, átkozott léssen.”

S talán egyfolytában tovább is beszélt volna, ha a király ekkor meg nem zavarta volna. De egy kis megszakítással, szinte költői stílusban így is tovább „példázott” mondván: „Látom őt, de nem most; nézem őt, de nem közel. Csillag származik Jákóbból, és királyi pálca támad Izráelből; és általveri Moábnak oldalait...”

Vagyis a jóvendő júdeabeli Dávid királyra utalt, aki majd leveri Moábot (ami a II. Sámuel 8:2 szerint meg is történt). Meg egyben a Messiásra célzott, aki ugyancsak Júdeából származva világrajövetelét majd csillag megjelenéssel jelzi (aminek beteljesedése a Máté 2:2-ben található). S prófécijája egyben képletesen arra is utalt, hogy amint Dávid majd leveri Moábot (Is-

ten választott népének ellenségét), úgy a Messiás majd leveri a sátánt (az új testamentumi Izráel ellenségét).

Sajnos Bálám történetének itt nincs vége. Újabb engedetlenségével és az érte járó büntetéssel majd legközelebb foglalkozunk. Most csak foglaljuk össze az eddigieket.

Bálám híres és tehetséges próféta volt. De *megvakította a varázslásnak, a pénz szerelmének és az alkudozásnak kísértése*. Ennek következtében még a komoly isteni fenytékek után is megkísérelte az engedetlenkedést ill. átokszórást. Azonban, amikor végre teljesen kiszolgáltatta magát az Úrnak, akkor *Isten megnyitotta a szemét és olyan csodákat láttatott meg vele, melyet még az angyalok sem láttak előre* (Krisztus születését).

Tanuljuk meg példájából, hogy érdemes odaszánt élettel dicsőíteni az Urat. Akkor mi is megnyílt szemű, kiváltságos kegyelmet nyerő és osztó hívökké válunk! **Mátrai Mihályné**

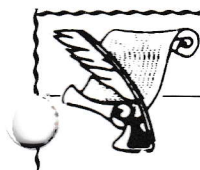
Újévi fohász

Sötét vonat	A szó, a tett,
siet velem.	a rím, a dal,
Tájak tűnnek	az imádság,
el hirtelen.	a diadal,
Szemem hosszan	a szeretet
visszatekint:	és az erő,
Így suhant el	mások terhét
egy év megint!	felemelő...
Kezdődjék most	az Úr elé
a számvetés:	csendesedés...
Elég! Elég!	Kevés! Kevés!
Kevés! Kevés!	Kevés! Kevés!

Örvendezve	Leroskadok,
énekelem,	Uram, eléd.
hogy elég volt	Ó, földje el
a kegyelem.	a nagy „elég”
A tovatűnt	dúsan azt a
év harcain,	sok keveset!
munkáján és	Sebeimre
kudarcaim,	írt keresek.

élesztve a	Tűnnek évek...
gyenge hitet,	erdők, hegyek...
hordozott és	de mindig új
átsegített.	felé megyek,
De tart tovább	s kegyelmednek
a számvetés.	nincs vége még.
Gyötörni kezd:	Elég! Elég!
Kevés! Kevés!	Elég! Elég!

Túrmezei Erzsébet

NŐK ROVATA

Rovatvezető: **DR. UDVARNOKI BÉLÁNÉ**
609 Woodridge Drive, Murfreesboro, NC 27855

Elnök: Chatto Lydia
Alelnök: Bíró Gyuláné
Pénztáros: Háló Barnabásné
Titkár: Mátyás Kálmánné

60 - 40

The above numbers represent the percentage of attendance of women and men in an average American church of any denomination. Sixty women, forty men in the assembly of one hundred. This difference in number as to men and women present in a church congregation is well known, but little attention is paid to its significance.

Statistics show that in civilized countries there are more women than men. The ratio is about 52-48. This small difference, however, does not explain the reason for the larger difference in church attendance. It would be risky, or perhaps unkind to proffer some of the reasons why the greater difference exists. It is enough for our purpose to concede that this is the fact and the situation.

We profit more if instead of scrutinizing the cause for this 60-40 ratio, we observe the lessons which this phenomenon presents to us.

First of all, we find in the above numbers a challenging question: what did we women do with the opportunity that this majority number offered us? Did we fully utilize the possibilities that were open before us?

The next appropriate question is: what can we do and what should we do? The story of the life of Christ is demonstrating plainly that our Lord fully utilized the talents of women. He taught Mary; instructing her in eternal truths or as we would say today, in high theology, although she was a woman and was not officially regarded as a disciple. We do not know what the subject matter was; all we know is what the Lord said: "Mary hath chosen that good part, (the words of Christ) which shall not be taken away from her." (Luke 10:42) Whatever we learn is our rightful, permanent possession.

The Lord did not deem it below his dignity to enter into a deep theologi-

cal discussion with Martha, another woman. Jesus even extolled a woman whose sins were forgiven for her washing His feet. Her service was placed above the forgetfulness of a high Jew. The greatest and most glorious news that Christ arose was proclaimed first by women. Women should keep this in their mind. Certainly they should not be in second place in continuing to proclaim this great message.

The fact is that the disciples of the Lord learned from woman the cardinal truth of Christianity, that Christ arose.

October has been a most unique and exciting month. Just as many of you experience the colorful changing of the autumn leaves, we, too, have witnessed a full variety of colorful changes in foliage as well as activities.

The Fall Festival and Antique Car Show was held on October 8th. A wide variety of community and resident donated clothing, household items, plus homemade pastries and noodles were available and this project was another successful endeavor. Our heart felt thanks to everyone who took the time to gather useable items, to the ladies of Bethesda Baptist Church and Oralee Royer, our Activities Director, who worked for several days setting up the display racks, tables and The Craft Room. The delicious food, desserts and beverage are always in great demand with the ladies from church assisting with serving.

One of the September activities not reported last month was Bethesda's annual Spelling Bee for the Palm Bay area Retirement Homes. It was a smaller than usual group because of the Discovery shuttle launch but needless to say, it was a most enthusiastic crowd with Harriett Waugh representing Bethesda and winners from Carnegie Gardens and PB Care Center.

A surprise 20th Anniversary Party was celebrated by Yoshiko Triebell and those connected with Bethesda. Rev. and Mrs. Louis Kurtz hired "Yoshi" on October 22, 1968 and she won the hearts of those with

The advantage of 60-40 and the inspiring examples of the spiritual activities of the saintly women in the New Testament time point to the way women must follow. We are free, indeed we are obliged and persuaded to proclaim the saving message not from the pulpit but in places where men and women need to hear that in Christ there is life eternal. The home and the whole world is our pulpit.

We are fortunate and blessed by the fact that in spite of our numerical strength we do not have to discuss finances, church matters in committees, but we can be engaged in the most valuable work of speaking about Jesus to our friends and neighbors.

The 60-40 ratio is teaching us: let us do the work that Christ expects us to do and so fulfill our duty to our Master.

Ruby Udvarnoki

October at Bethesda

whom she makes contact. Mrs. Triebell was instrumental in giving us her life-story complete with pictures and her three sons, Edward, John and Don, plus one daughter-in-law and grandson were all present. Their oldest son, Edward, traveled from Atlanta, Georgia specifically for this occasion. It was a joyful and moving experience which brought back wonderful memories. It also brought to memory of the "Grand Homecoming" when we shall all meet Christ and our loved ones. Yoshi asked us to thank everyone, Mr. and Mrs. Ernest Kish especially for the opportunity of working at Bethesda and the residents/staff for their many kindnesses. Our prayer is that the Lord will continue to bless Yoshi for her faithfulness and love.

Our woodworking classes have resumed and the men are putting together simple projects that are pre-cut and unfinished. We hope to sell them at our Spring Festival, together with the art and ceramic items beautifully completed by our ladies. A few of our artists are busy making Christmas Tree decorations and one of our residents, Mr. Francis Dalbec, donated a 10' life-like artificial tree to display the handiwork of our people. One of the Girl Scout troupes in Palm Bay has initiated the "Adopt-a-Grandparent" program and five of our ladies have volunteered for this unusual and special time. The Peace Lutheran Pre-School youngsters visited in full Halloween costumes

and entertained with delightful singing and recitations. Also this month, the Palm Bay Colony Entertainers discovered our talented residents and staff and included them in some of their musical skits. To end this month, the American Legion of Palm Bay performed some comedy sketches and surprised our people with homemade goodies and party favors. The network of volunteers who come through our doors number over seventy and they bring many smiles and heartwarming moments to reflect upon. They also go forth and promote Bethesda and its ministry. We are grateful to them in many ways.

As we trust the Lord to supply the needs at Bethesda, so we, in turn, pray God's richest blessings upon you one and all with His love and mercies which are fresh everyday.

Ernest Cziraky
* Administrator

October Contributions

Mr. and Mrs. Ernest Kish, Palm Bay, FL	\$ 30.00
Mr. and Mrs. Ernest Cziraky, Palm Bay, FL	50.00
Rose Newman, Palm Bay, FL	25.00
Bethesda Baptist Church, Palm Bay, FL	150.00
Ruth Kish, Palm Bay, FL	10.00
Mr. and Mrs. Nicholas Biro, Palm Bay, FL	25.00
Silliman Memorial Baptist Church, Bridgeport, CT	179.85
Bethesda Baptist Ladies Aid	100.00
Dr. and Mrs. Louis Kali, Palm Bay, FL	10.00
Mr. and Mrs. John Haydn, LaGrange, OH	100.00
American-Hungarian Baptist Women's Union	500.00
Mr. and Mrs. Ignatz Fekete, Winter Haven, FL	10.00

In loving memory of Frank Schaffer

Mrs. Elizabeth Schaffer 500.00

In loving memory of Amelia Lawrence

Hungarian Baptist Church,
New York, NY 200.00

Mortgage reduction fund

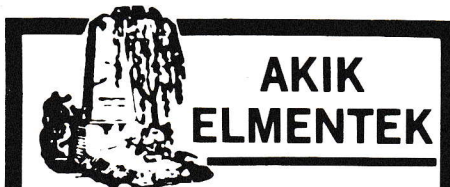
Hungarian Baptist Church,
New York, NY 100.00

Grand Total: \$1,989.85

Az idő Isten rendeléséből vigasz a boldogtalanoknak. Joseph Joubert
*

A valóban megtért ember teljesen az Úr, lelke, szelleme, teste és Isten minden törvényét tiszteletben tartja.

Robert Butler

Amelia Lawrence

Dec. 2, 1894 — Sep. 6, 1988

Amelia Lawrence was born and raised in the industrial city of Győr, NW Hungary. She was sixteen years of age when her parents emigrated to America and made their home near Bethlehem, Pennsylvania. Although they hailed from a traditionally Epis-

copal city, they themselves were Roman Catholics. Young Amelia probably wasn't terribly impressed about the new country for she didn't see much difference between her native Győr and her adopted city of Bethlehem, because both cities have about the same population and both cities are Industrial centers of their respective regions. But something did impress her about this new country, she discovered a handsome young man, Julius Lawrence (Gyula Lőrincz in Hungarian), who introduced her to the Lord Jesus in a very personal way. The couple were soon to wed and in 1929 they moved to New York City and joined the Hungarian Baptist Church. The family first lived on the West Side of Manhattan, then moved to Astoria, and later to Bayside, only to move again some years later to Teaneck, New Jersey. The couple had five children, Charles, Charlotte, Mary, Helen, and Julius (now deceased). Amelia must have experienced the greatest loss of her life when her husband, Julius Lawrence, suddenly

died in 1955. Amelia never remarried after that and remained a widow for over 33 years.

Although Amelia was a very quiet person, she was very impressive welcoming people to her home church. She had a charming personality and was able to disarm everyone with her kind words and frequent smile. Everyone knew about her great story telling abilities and were looking forward to each new episode. Her main story line was about a man or a woman as they heard the word of God and were saved. These heroes or heroines were always from a small town of Hungary and destined to join a church and work for the Lord. One could almost feel that with each new story Amelia was reliving her own life struggle and eventual decision to accept and follow the Lord. She very much liked happy endings, and her own life was no exception! Even when age prevented her to attend the church, she was strengthening her prayer wings by bringing everyone to the throne of God in prayer. Her pride and joy were her 4 living children, the 9 grandchildren, and 15 great-grandchildren. She loved them all and in return she was loved by all.

On September 6, 1988 the Lord called home His faithful servant, and Amelia left this world as quietly as she came. At her wake, on September 8, the Rev. Sandor Kulcsar, Pastor of the NYC Hungarian Baptist Church, spoke to members of the family and the many friends who gathered together at O. J. Olthus Funeral Home, in Midland Park, NJ. The following day a memorial service was held in Valley Bible Church, Washington, NJ. The Service was led, based on Psalm 103, by Mr. John Molnar, Elder of the church, and son-in-law of Mrs. Lawrence. Other comments were provided by Rev. Arnold Ray, former Director of The New York Gospel Mission to the Jews, Inc., and Mr. Barnabas J. Halo, Elder of the Hungarian Baptist Church. One of the highlights of the event was the beautiful solo rendering of "That Will Be Glory For Me," by Mrs. Jenine Galancamp, friend of the family, accompanied by Mr. Ted Cornel, official pianist of The Billy Graham Evangelistic Association and grandson of our departed Sister. Comforting words were spoken at George Washington Memorial Park gravesite by the Rev. Sandor Kulcsar,

while Mr. John Molnar closed the event with prayer. Mrs. Amelia Lawrence is survived by her children, grandchildren, great grandchildren, a sister Bridget, and a brother Kalman. Her blessed memory will live in our hearts! (The NYC Observer)

***

Anna (Lukács) Kautz 94

WEST NEWTON — A funeral service was held Friday at 1 p.m. in the First Baptist Church of Newton, Newton Centre, for Anna (Lukacs) Kautz, 94, of West Newton, who had been a volunteer receptionist at Newton City Hall for over 10 years. Burial was in Newton Cemetery, Newton Centre.

Mrs. Kautz died in Weston Manor Nursing Home, Weston.

Born in Czechoslovakia, she had lived in Newton for 38 years and had been a lecturer in living history with Newton and Wellesley schools and had established with her daughter, Eloise Houghton of West Newton, the City Hall Outlet for crafts made by senior citizens.

She had also helped her late husband, the Rev. Edwin L. Kautz in his missionary work with Baptist churches and had been one of the first volunteers with the Retired Senior Volunteer Program in Newton.

She had also earned special recognition from the City of Newton for having been a volunteer receptionist at city hall.

Besides her daughter, Eloise, she leaves her other daughter, Elaine A. Toscano, seven grandchildren and seven great-grandchildren.

Donations in her memory may be made to the First Baptist Church of Newton or the Bethesda Retirement Home, 748 Fordham Rd., Palm Bay, Fla. 32905. Arrangements by the Lyons and Hayes Funeral Home, West Newton.

Istenben bízom, nem félek; ember mit árthat nekem?

Zsoltár 56:12

*

Az igazság menetét semmi sem állíthatja meg.

Zola

BIBLIA MAGYARÁZÓ

1989. január 15.

GYÓGYULÁS ÉS BŰNBÖCSÁNAT

Lukács 5:12-26

Alapigénkben két igen fontos kérdés található: a gyógyulás és a bűnbocsánat! Mindkettő szorosan kapcsolódik emberi életünkhöz. Az első látható, az utóbbi pedig láthatatlan. Minden betegség, a bűn átkának tekinthető, amely összűleinknek, az Édenben elkövetett bűne következtében szakadt a földre. Van olyan betegség, amely a személyes bűn közvetlen következménye, és van olyan is, ami Isten beleegyezésével az ember megpróbálását célozza. Leckénkben két beteg található, akiket az Úr meggyógyít. A lepra, mint a bűn tipikus bemutatása, a gutaütött pedig nyilván kapcsolatban áll a bűnnel, mert Jézus előbb megbocsátja bűneit és ennek igazolására meg is gyógyítja. (20. v.) Ha Isten akarata szerint élünk, sok betegséget elkerülhetünk! Ha pedig hitünk megpróbálására, Isten által megengedett betegségek érnek, könyöröghetünk kegyelemért, azok elhordozására és legyőzésére! A betegségtől végső és teljes szabadulás a dicső hazába költözéssel valósul meg!

1. A nagy lehetőség felismerése. Az áldott Megváltó hozzánk jövele történelmi tény! A leprás is tudomásul vette és felismerte, hogy Jézus eljött az ő városába. Meglátta Jézust, a jelenlévő Szabadítót! A gutaütött esetében is megtaláljuk ezt a felismerést! Az, ami történik nem véletlen, hanem a felismerésnek bizonyítása. Részünkre is adott Isten alkalmat, a Jézus Krisztussal való találkozásra. Felismerjük azokat úgy, amint ez a két beteg? Akkor mind javunkra válik!

2. A hitből való cselekvés. A felismerést mind a két beteg esetében cselekedet követte. A leprás Jézus elé borulva, gyógyulásért könyörög. (12. v.) Hiszi azt, hogy az Úr meg tudja őt tisztítani leprájából! A második beteg esetében segítő barátok által kerül Jézus elé. Oly erős a hitük, hogy minden akadályt legyőzve, a tetőn át bocsátják betegüket az áldott Orvos elé.

(18-19) Hiszik, hogy meg tudja gyógyítani őt! A betegnél megtérés, bűnbánat kell legyen, mert enélkül nincs bűnbocsánat! Aki Jézus szavát elhiszi, az cselekedettel igazolja azt!

3. A fizikai felépülés. Itt azonnali gyógyulás történik! Jézus kinyújtja kezét, érinti a leprást, és az Úr szavára meggyógyul! (13. v.) A gutaütöttnek is szól és az is meggyógyul. (24. v.), mert azt cselekszi, amit Jézus mond! Ő testünknek is Ura! Ne vonakodjunk fizikai felépülésünkért imádkozni, mert betegségeinket hordozta! Ő meggyógyíthat!

4. A bűnbocsánat megnyerése. Fontosabb, mint a fizikai gyógyulás! Jézus is ezt cselekszi előbb, és a gyógyulást ennek bizonyítására alkalmazza (24. v.) Néki van hatalma megbocsátani a bűnt! De ezt, itt a földi életben lehet megnyerni! (24. v.) Jézus megszabadít a bűntől és annak következményeitől. Legyünk hálásak a bűnbocsánatért és a gyógyulásért, amit Ő ad.

Aranymondattal: Lukács 5:26

Napi áhítat:

Jan. 9. H. Luk. 5:12-16

Jan. 10. K. Luk. 5:17-26

Jan. 11. Sz. Ján. 11:38-44

Jan. 12. Cs. Ján. 7:53-8:11

Jan. 13. P. Ján. 4:1-15

Jan. 14. Sz. Ján. 5:1-9

Jan. 15. V. Ján. 3:16-21

***

1989. január 22.

A MEGBOCSÁTÁS:

A SZERETETNEK EGY MÉRCÉJE (Lukács 7:36-50)

Két igen fontos gyakorlati kérdés van fölvetve leckénkben: a megbocsátás és a szeretet. Ezek fontosságát a Szentírás különösen hangsúlyozza. Megszerzésük érdekében mindenkinek személyesen kell Istenhez folyamodni, mivelhogy csak Ő adhatja meg. A bocsánatot megnyerő ember maga is meg tud bocsátani. Jézus hangsúlyozza, hogy a megbocsátás, a szeretetnek egy mércéje! A több, vagy kevesebb bűn egyformán megbocsátást igényel. A megnyert bocsánat tükrözi Isten megbocsátó szeretetét. Az ige tanítása szerint, a bűnös nőnek sok bűn lett megbocsátva, és ezért Ő igen szeretett! A farizeus Simon esete

SECOND
CLASS
POSTAGE
PUBLICATIONS

POSTMASTER: Send Form 3579 to
Hungarian Baptist Union of America
2800 Fordham Rd., N.E. Palm Bay, Fla. 32905

ennek az ellenkezője; amit bizonyít a kevés szeretete! Teljes megbocsátás, nagy szeretetre vall! A mi hivatásunk, Isten szeretetének kiabrázolója és hirdetése!

1. A megbocsátás feltétele. A bűnbocsánat nem kétes, mert Isten szeretete garانتálja. Az elnyeréséhez bűnbánatra van szükség! A bűnös nő őszinte bűnbánatot tanúsít. Ez magába foglalja a bűnismertetést és a bűnfelelti bánkódást. Megtalálható az Úrhoz való folyamodás is. Tudja és hiszi, hogy egyedül Ő bocsáthatja meg bűneit. Ezért nyilvánosan megtér Istenehez. Elrontott életét, bűnös múltját fájlalva, az új élet mellett dönt. Ez a megbocsátás feltétele! Mindezt mély alázattal és Ura iránti nagy szeretettel cselekszi. (42, 47. v.)

2. A Jézus megbocsátó szeretete. Jézus jól ismeri az egész múltat — bár a farizeus Simon kétségbe vonja az Ő próféta voltát (39. v.) — és könyörületre indul felette. Nem úzi el a bűnöst, hanem megbocsát neki. A töredelmes és bűnbánó szívet nem veti meg! Megbocsátásával szeretetét igazolja. Ez a szeretet meg tudja bocsátani a „sokat!” is, mert olyan nagy. De az ő szívében is sok szeretet van, melyről maga az Úr tesz bizonyosságot! Szeretetünk igazolja a megnyert bocsánatot! (47. v.) Szeretjük az Urat, mert Ő előbb szeretett minket és megbocsátott.

3. A gyakorlati alkalmazás. Jézus előtt van a buzgó, vallásos, farizeus Simon, és az elrontott életű, bűnös nő. Simon vendégül hívja az Urat, de nem mossa meg lábát, csókkal nem köszönti, és olajjal sem keni meg a vendéglátás rendje szerint. Lelkiállapotát igazolja magatartása. Talán dicseretet vár az Úrtól! A bűnös nő őszinte töredelemmel borul Jézus lábaihoz, és könnyeivel mossa, hajával törli, csókolgatja, és drága kenettel megkeni Urának lábait! Ekkor hangzik el a két adósról mondott példázat,

melyben nyilvánvaló, hogy minden ember bűnös, és Isten megbocsátó szeretetére és kegyelmére van utalva. Isten megbocsátó szeretetét mélyebben, vagy kevésbé megtapasztaló ember, jobban, vagy kevésbé szeret! (47. v.) Isten szeretetéről és megbocsátó kegyelméről nem elég csak tudni, de meg kell tapasztalni és hirdetni életünkkel!

*

Aranymondattal: Lukács 7:50

*

Napi áhítat:

Jan. 16. H. Luk. 7:36-39

Jan. 17. K. Luk. 7:39-50

Jan. 18. Sz. 1Móz. 18:1-15

Jan. 19. Cs. Máté 18:23-35

Jan. 20. P. Csel. 2:42-47

Jan. 21. Sz. Jer. Sir. 3:19-26

Jan. 22. V. Luk. 23:26-34

***

1989. január 29.

AZ ÉRINTÉS JELENTŐSÉGE (Lukács 8:1-3, 40-56)

Textusunkban föl van jegyezve két megdöbbentő eset: egy 12 éves leánynak feltámasztása és egy 12 éven át beteg asszony meggyógyítása. Mindkettőnek helyzete — emberileg kilátástalan! A kislány édesapja hiszi azt, hogyha Jézus belép otthonukba, gyermeke meg lesz mentve! A súlyosan szenvedő, gyógyíthatatlan asszony hiszi, hogy ha érintheti Jézus ruhájának szélét, meg fog gyógyulni! Mennyire egybekapcsolódik életünk! Amikor a kislány születik, az asszony akkor betegedik meg! Viszont egyszerre történik gyógyulásuk! Mindkét súlyos beteg — úgy mint napjainkban sokan — Jézus érintésére vár! Jézus pedig mindig ott van, ahol szükség van Reá! Akiket meggyógyított és tisztátalan lelektől megszabadított, most javaikkal is Néki szolgálnak! (2-3. v.) A két súlyos beteg Jézus által felépül! Ezt az örömrözetet hirdeti számunkra is az Úr! Érintésére te is fölépülsz!

1. A Jézushoz való folyamodás. Az érintés, feltétlen találkozást jelent. Jé-

zus ma is, mint akkor, az egyedüli megoldás számunkra! A Hozzá való folyamodás ennek felismerése és elismerése! Jairus nyilvánosan, a beteg asszony pedig titokban cselekszi *em. Mindkét esetben az egyetlen cél: Jézus! Ahhoz, hogy Ő érintsen, vagy te érinthessd Őt, Hozzá kell folyamodnod! Ha nem cselekedheted ezt személyesen, akkor másoknak kell ezt megtegyék a te érdekében! (41. v.) Az ellenséges oldalon levő Jairus és a tisztátalannak nyilvánított, lenézett nő szabadon Jézushoz folyamodhat!*

2. Jézus számára nincs reménytelen helyzet! Jairus állapota kétségbeesítő! Egyetlen leánya haldoklik, de ő nem tartozik Jézus barátai közé! (42. v.) Talán tud Jézusról, és bár nincs olyan hite, mint a pogány századosnak, mégis Hozzá folyamodik. És Jézus nem veti meg gyenge hitét! A beteg asszony helyzetén nem tudnak segíteni az orvosok! A törvény által tisztátalannak van nyilvánítva, és 12 éve ki van zárva az emberek közösségéből. De Jézushoz számára is van egy út! Mivelhogy Ő magára vállalta bűneink átkát és betegségeinket hordozta, bátran, bizalommal jövetünk Hozzá! Számára ma sincs lehetetlen!

3. A fölépülés csodája. A bűn lerombolta fizikai és lelki életünket. Az Úr Jézus Krisztus azért jött, hogy hatalmas ereje által helyreállítson minden embert! Ez valósul meg a találkozásban. Ő eljött hozzánk, és ha mi Hozzá járulunk hittel, fölépülünk! Sem a betegség, sem a halál nem állhat ellene Jézus hatalmának! Ha az Úr szent keze érint, és hit által Őt igénybe vesszük, fölépítő csodájának megtapasztalói és hirdetői leszünk!

*

Aranymondattal: Lukács 8:54

*

Napi áhítat:

Jan. 23. H. Luk. 8:40-42

Jan. 24. K. Luk. 8:43-48

Jan. 25. Sz. Ján. 9:1-11

Jan. 26. Cs. Luk. 22:47-53

Jan. 27. P. Ján. 13:1-11

Jan. 28. Sz. Márk 24:22-26

Jan. 29. V. Ján. 20:19-29

Kulcsár Sándor

Minden nap újból kell hinni, a tegnap hit a mai napra mitsem használ.

Spurgeon